

Élő állatok és állati eredetű termékek madárinfluenza miatt korlátozás alatt álló körzetbe, körzetből és körzetben történő mozgatása

Tartalomjegyzék

Általános rendelkezések.....	2
Védőkörzet	3
I. Azonnali vágásra szánt élő állat közvetlen szállítása.....	3
II. Friss hús mozgatása.....	4
III. Napos baromfik mozgatása	5
IV. Tojásrakás előtt álló baromfi mozgatása	5
V. Keltető tojások mozgatása	6
VI. Étkezési tojások mozgatása.....	6
VII. Trágya.....	7
Felügyeleti (megfigyelési) körzet.....	7
I. Azonnali vágásra szánt élő állat szállítása	7
II. Friss hús mozgatása.....	8
III. Napos baromfik mozgatása	9
IV. Tojásrakás előtt álló baromfi mozgatása	9
V. Keltető tojások mozgatása	10
VI. Étkezési tojások mozgatása.....	10
VII. Trágya.....	10

Általános rendelkezések

Bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek, így a magas patogenitású madárinfluenzára is a megelőzésre és a betegséggel szembeni védekezésre vonatkozó szabályokat elsősorban a **Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmozáson alapuló rendelete** (továbbiakban: EU rendelet) határozza meg, mely minden tagállamban hatályos és közvetlenül alkalmazandó.

Nemzeti jogszabályunk a madárinfluenza elleni védekezés részletes szabályairól szóló **143/2007. (XII.4.) FVM rendelet** (továbbiakban: FVM Rendelet), mely továbbra is hatályos. Nemzeti jogszabályunk nem lehet enyhébb vagy ellentétes az uniós jogszabállyal, eltérés esetén az uniós jogszabály elsőbbséget élvez.

Ezeken kívül hatályos és alkalmazandó a „**Madárinfluenza elleni védekezés készenléti terve**”.

Az Országos Főállatorvos vagy a Nébih Országos Járványvédelmi Központja (OJK) korlátozás alatt nem álló területen is elrendelhet járványvédelmi korlátozó intézkedéseket a járvány elleni sikeres védekezés érdekében.

Korlátozás alatt álló területnek a magas patogenitású madárinfluenza miatt elrendelt **védőkörzet** és **felügyeleti (megfigyelési) körzet** minősül. A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmozáson alapuló rendelete az ún. jegyzékbe foglalt fajokra alkalmazandó szabályokat állapít meg a korlátozás alatt álló területre vonatkozólag.

Magas patogenitású madárinfluenza esetében a jegyzékbe foglalt fajok: **aves (madarak)**, az intézkedéseket tehát ezekre a fajokra kell alkalmazni.

A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmozáson alapuló rendelete **VI. mellékletében** megfogalmazott **általános tilalmak** a korlátozás alatt álló területekre vonatkozólag:

- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott **állatok** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott **állatok** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekbe** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó **vadak újratelepítése**
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott állatok **vásárra, piacra, bemutatóra vagy más rendezvényekre vitele**, ideértve e fajok egyedeinek **összegyűjtését és szétoszlását** is
- **Keltetőtojások** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott és vadon élő állatokból származó **friss hús** – kivéve a belsőségeket –korlátozás alatt álló körzetben található **vágóhidakból vagy vadfeldolgozó létesítményekből** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott és vadon élő állatokból származó **belsőségek** korlátozás alatt álló körzetben található **vágóhidakból vagy vadfeldolgozó létesítményekből** történő mozgatása

- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó állatoktól származó friss húsból előállított **hústermékek** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása
- **Emberi fogyasztásra szánt tojások** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott állatoktól származó **trágya** – ideértve az **almot** és a **használt almot** is – korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása
- A jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó tartott állatoktól származó **nyersbőr, irha, gyapjú, söрте és toll** korlátozás alatt álló körzetben található **létesítményekből** történő mozgatása

Védőkörzet

A fentebb részletezett **általános tilalmaktól**, bizonyos általános és egyedi feltételek teljesülése esetén, **engedélyezhető az eltérés**.

Ezen eltérések engedélyezésének általános elveit – az EU Rendelettel összhangban – a betegség elleni védekezést irányító Nébih OJK határozza meg. A tilalmaktól való eltérés engedélyezése kérelemre indul, amit az illetékes megyei kormányhivatal állategészségügyi hatóságához kell benyújtani.

(<https://kormanyhivatal.hu/>)

Tilalmaktól való általános eltérések:

- VII. melléklet szerint biztonságos termékek,
- VII. melléklet szerinti kezelésnek alávetett termékek,
- nyomonkövetési időszak (21 nap) előtt gyártott vagy kinyert termékek,
- védőkörzetben előállított termékek, amelyek védőkörzeten kívül tartott és levágott vagy védőkörzeten kívül tartott, de védőkörzetben levágott állatokból származnak. Ezeket a termékeket az előállítási folyamat, a tárolás és a szállítás során egyértelműen és nyomon követhetően el kell különíteni azoktól a termékektől, amelyek nem szállíthatók ki a korlátozás alatt álló körzetből!

Ezenek túl érvényes tilalmaktól való eltérést a hatóság csak akkor engedélyezheti, ha előtte értékelte az engedélyezésből adódó kockázatokat, és az értékelés azt mutatta, hogy az adott betegség terjedésének kockázata elenyésző!

I. Azonnali vágásra szánt élő állat közvetlen szállítása

- A lehető legközelebbi vágóhídra szállítható körzeten belül, vagy ha körzeten belül nincs ilyen vágóhíd, akkor körzeten kívül a lehető legközelebb.
- Az illetékes hatóság engedélyezheti védő körzeten kívül tartott baromfi védőkörzetben lévő vágóhídra azonnali vágás céljából történő beszállítását és az ilyen baromfiból nyert hús elszállítását, amennyiben:

- a kijelölt vágóhíderért felelős megyei kormányhivatal értesítést követően hozzájárul a baromfi fogadásához, és megerősíti a levágást a feladó megyei kormányhivatalnak,
- a baromfit külön tartják a védőkörzeten belülről származó egyéb baromfitól és azt az egyéb baromfitól térben vagy időben elkülönítve vágják le,
- az előállított baromfihúst a védőkörzetről származó más baromfi hústól külön darabolják, tárolják és szállítják.
- Védőkörzetben tartott állatok levágása csak az erre kijelölt vágóhídon történhet. A kijelölésre irányuló kérelmet a vágóhíd a működési helye szerint illetékes kormányhivatalhoz nyújtja be, aki támogatása esetén továbbítja azt a kijelölést végző Nébih OJK-nak.
  - A kiszállítás engedélyezését a tartás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni,
  - a vágóhíd szerint illetékes kormányhivatal hozzájárul a baromfi fogadásához,
  - vágóhídra szállítás előtt 24 órával elvégzik az állomány hatósági állatorvosi klinikai vizsgálatát,
  - szállítást megelőző 48 órán belül 60 db légcső- vagy kloáka tampon mintát vesznek minden olyan termelési egységből, amelyből a baromfit levágásra szánják. A vizsgálatot a Nébih ÁDI nemzeti referencia laboratóriumában kell elvégezni, a szállítás előfeltétele a laborvizsgálat kedvező eredményének rendelkezésre állása.
  - A baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járműben szabad szállítani,
  - a védőkörzetről érkező baromfit a többi baromfitól elkülönítve kell tartani, és szintén elkülönítetten, lehetőleg a munkanap végén kell levágni. Más baromfi levágása előtt takarítást és fertőtlenítést kell végezni.
  - A baromfit vágóhídra érkezésekor, valamint levágása után hatósági állatorvos által végzett részletes vizsgálatnak kell alávetni,
  - az ily módon előállított húst az Európai Unió belüli és nemzetközi kereskedelembé szánt hústól elkülönítve kell darabolni, szállítani, tárolni és forgalomba hozni, hogy elkerülhető legyen a keveredésük. (Kivételt jelent ez alól, ha a húst a Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete VII. mellékletében előírt vonatkozó kockázatcsökkentő kezelésnek vetették alá.)
  - A kijelölt üzemnek a vágás megtörténtéről (a levágott állatok számának és össztömegének feltüntetésével) a kijelölt vágóhíd működési területe szerint illetékes és az állatok származási helye szerint illetékes megyei kormányhivatalokat késedelem nélkül tájékoztatnia kell.

II. Friss hús mozgatása

A védőkörzetről származó állatok húsa Magyarországon kívül nem hozható kereskedelmi forgalomba. A friss húst az EU rendelet IX. melléklet (1) bekezdésében leírt jelöléssel kell ellátni.

III. Napos baromfik mozgatása

Kizárólag Magyarországon belül mozgatható minden olyan napos baromfi, ami

- **védőkörzeten belül elhelyezkedő létesítményben bárhonnan származó tojásból, vagy**
- **korlátozás alatt nem álló területen, de védőkörzetben tartott állat tojásából kelt ki.**

A belföldi mozgatás engedélyezését a keltető helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a baromfi fogadásához.

Korlátozás alatt álló területen tartott állatok tojásaiból kikelt napos baromfi mozgatásakor

- a baromfi csak hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járműben szállítható,
- az állatokat a rendeltetési gazdaságban a hatósági állatorvosnak haladéktalanul hatósági megfigyelés alá kell helyezni,
- az állatokat legalább 21 napig a rendeltetési létesítményben kell tartani.

Korlátozás alatt nem álló területen tartott állatok tojásaiból kikelt napos baromfi mozgatása előtt meg kell győződni arról, hogy biztosított volt-e, hogy ezen tojások nem érintkeztek korlátozás alatt álló körzetből származó tojásokkal vagy abból kikelt naposcsibékkel. Ha a kapcsolat egyértelműen nem zárható ki, akkor a fenti eljárásrendet kell alkalmazni.

IV. Tojásrakás előtt álló baromfi mozgatása

A **belföldi** mozgatás engedélyezését a származási gazdaság helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a baromfi fogadásához.

Tojásrakás előtt álló baromfik csak olyan gazdaságba vagy annak olyan termelési egységébe szállíthatók, ahol nincs más baromfi.

A mozgatás az alábbi feltételek teljesülése esetén engedélyezhető:

- a szállítás előtt 24 órával megtörténik az állomány hatósági állatorvosi klinikai vizsgálata,
- szállítást megelőző 48 órán belül 60 db légcső- vagy kloáka tampon mintát vesznek minden olyan termelési egységből, amelyből a baromfit kiszállítani kívánják. A vizsgálatot a Nébih ÁDI nemzeti referencia laboratóriumában kell elvégezni, a szállítás előfeltétele a laborvizsgálat kedvező eredményének rendelkezésre állása.
- A baromfit a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járműben szállítják,
- az állatokat a rendeltetési gazdaságban a hatósági állatorvosnak haladéktalanul hatósági megfigyelés alá kell helyezni,
- az állatokat legalább 21 napig a rendeltetési létesítményben kell tartani.

V. Keltető tojások mozgatása

Védőkörzetben tartott állatoktól származó keltető tojás csak Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a tojás fogadásához.

A védőkörzetben elhelyezkedő, bárhonnán tojást fogadó keltetőt a létesítmény helye szerint illetékes kormányhivatalnak ki kell jelölnie.

Védőkörzetben lévő gazdaságból keltetőtojás akkor szállítható ki az ország bármelyik részén elhelyezkedő keltetőbe, ha:

- a szülőállományokat, ahonnan a keltetőtojásokat kiszállítani szándékoznak, a készenléti tervvel összhangban hatósági állatorvos 15 naponként megvizsgálja és a vizsgálat kedvező eredménnyel zárul,
- a vizsgálattal egyidőben valamennyi termelési egységből mintát kell venni az alábbiak szerint: 5 hulla (amennyiben van), 20 db légcsőminta és 20 db kloáka minta, 20 db vérminta. A vizsgálatok kedvező eredményének rendelkezésre állása a kiszállítás előfeltétele,
- a keltető tojást és a csomagolást feladás előtt fertőtlenítik,
- a tojások nyomon követhetősége biztosított,
- a keltető tojásokat a hatósági állatorvos által vagy annak felügyelete alatt leplombált járműben szállítják.

VI. Étkezési tojások mozgatása

Védőkörzetben tartott állatokból származó étkezési tojás csak Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a tojás fogadásához.

Védőkörzetben lévő gazdaságból étkezési tojás kiszállítható:

- az ország bármelyik részén elhelyezkedő csomagolóközpontba, ha azok egyszer használatos csomagolásúak és, ha a létesítményt a rendeltetési hely szerint illetékes megyei kormányhivatal **kijelöli**,
- tojásterméket előállító létesítménybe,
- ártalmatlanításra.

VII. Trágya

Védőkörzetben lévő létesítményből származó trágya (ideértve az almot és használt almot is) csak Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a trágya fogadásához.

A mozgatás csak ártalmatlanítás céljából történhet.

Felügyeleti (megfigyelési) körzet

A mozgatás általánosságban TILOS!

Az első részben részletezett **általános tilalmaktól történő eltérés** bizonyos általános és egyedi feltételek teljesülése esetén **engedélyezhető**.

Ezen eltérések engedélyezésének általános elveit az EU rendelettel összhangban a betegség elleni védekezést irányító Nébih OJK határozza meg. A tilalmaktól való eltérés engedélyezése kérelemre indul, amit az eltérést engedélyező állategészségügyi hatósághoz, azaz az illetékes megyei kormányhivatalhoz kell benyújtani.

Az érvényes tilalmaktól való eltérést az illetékes hatóság csak akkor engedélyezheti, ha előtte értékelte az engedélyezésből adódó kockázatokat, és az értékelés azt mutatta, hogy az adott betegség terjedésének kockázata elenyésző.

I. Azonnali vágásra szánt élő állat szállítása

- A lehető legközelebbi vágóhídra szállítható körzeten belül, vagy ha körzeten belül nincs ilyen vágóhíd, akkor körzeten kívül a lehető legközelebbi létesítménybe.
- Az illetékes hatóság engedélyezheti felügyeleti körzeten kívül tartott baromfi azonnali vágás céljából történő beszállítását a felügyeleti körzetben lévő vágóhídra, és az ilyen baromfiból nyert hús elszállítását.
- Felügyeleti körzetben tartott állatok levágása csak az erre kijelölt vágóhídon történhet. A kijelölésre irányuló kérelmet a vágóhíd képviselője a működési helye szerint illetékes kormányhivatalhoz nyújtja be, aki támogatása esetén továbbítja azt a kijelölést végző Nébih OJK-nak.

- A kiszállítás engedélyezését a tartás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni,
- a vágóhid szerint illetékes kormányhivatal hozzájárul a baromfi fogadásához,
- vágóhidra szállítás előtt 24 órával megtörténik az állomány hatósági állatorvosi klinikai vizsgálata,
- szállítást megelőző 48 órán belül 60 db légcső- vagy kloáka tampon mintát kell levenni minden olyan termelési egységből, amelyből a baromfit levágásra szánják. A vizsgálatot a Nébih ÁDI nemzeti referencia laboratóriumában kell elvégezni, a szállítás előfeltétele a laborvizsgálat kedvező eredményének rendelkezésre állása.
- A baromfit vágóhidra érkezésekor, valamint levágása után hatósági állatorvos által végzett részletes vizsgálatnak kell alávetni,
- a kijelölt üzemnek a vágás megtörténtéről (a levágott állatok számának és össztömegének feltüntetésével) a kijelölt vágóhid működési területe szerint illetékes és az állatok származási helye szerint illetékes megyei kormányhivatalt késedelem nélkül tájékoztatnia kell.

II. Friss hús mozgatása

Felügyeleti körzetben tartott állatokból származó friss húsról különleges jelölést nem kell alkalmazni.

Felügyeleti körzetben tartott állatokból származó friss hús mozgatásakor – a bevezetőben említett jogszabályokon túl – az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/429 rendeletét, a Bizottság (EU) 2020/2154 felhatalmazáson alapuló rendeletét, valamint a Bizottság (EU) 2020/2235 végrehajtási rendeletét is figyelembe kell venni.

Ezen jogszabályok általános tiltása szerint az ilyen hús alapesetben csak belföldön forgalmazható, tagállamokba nem, illetve csak bizonyos feltételek teljesülése esetén mozgatható.

Tagállamba irányuló kiszállítás csak akkor engedélyezhető, ha kockázatértékelés alapján a járványügyi helyzet azt lehetővé teszi.

Ezen túl felügyeleti körzetből származó levágott állatokból nyert friss baromfihús az Európai Unió tagállamai felé történő forgalmazása csak az EU rendelet 43. cikkében meghatározott feltételek teljesülése esetén kérelemre engedélyezhető. Erre irányuló kérelmét a vágóhid/kereskedő a származási hely szerint illetékes kormányhivatalhoz benyújtva a Nébih OJK-nál kezdeményezheti.

Az engedélyezés előfeltétele többek között, hogy:

- a származási létesítmény meghatározza (kijelöli), hogy melyik létesítménybe kívánja a mozgatást megvalósítani,
- rendelkezésre áll a rendeltetési létesítmény nyilatkozata, hogy beleegyezik a kijelölésbe és arról, hogy minden ilyen, a feltételeknek megfelelő szállítmányt fogad,
- a rendeltetési hely szerint illetékes hatóság engedélyezi a mozgatást,
- az így engedélyezett mozgatásnál a szállítmányt állategészségügyi bizonyítványnak kell kísérnie.

Ezen feltételek teljesülésével kapcsolatban külön, részletes eljárásrendet teszünk közzé.

III. Napos baromfik mozgatása

- Kizárólag Magyarországon belül mozgatható minden olyan napos baromfi, amifelügyeleti körzeten belül elhelyezkedő létesítményben bárhonnan származó tojásból, vagy
- bármely, korlátozás alatt nem álló területen elhelyezkedő, de felügyeleti körzetben tartott állat tojásából kelt ki.

A belföldi mozgatás engedélyezését a keltető helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a baromfi fogadásához.

Felügyeleti körzetben tartott állatok tojásaiból kikelt napos baromfi mozgatásakor

- az állatokat a rendeltetési gazdaságban a hatósági állatorvosnak haladéktalanul hatósági megfigyelés alá kell helyezni,
- az állatokat legalább 21 napig a rendeltetési létesítményben kell tartani.

Felügyeleti körzeten kívül tartott állatok tojásaiból kikelt napos baromfi mozgatása előtt meg kell győződni arról, hogy biztosított volt-e, hogy ezen tojások nem kerültek érintkezésbe korlátozás alatt álló körzetből származó tojásokkal, vagy abból kikelt naposcsibékkel. Ha a kapcsolat egyértelműen nem zárható ki, akkor a fenti eljárásrendet kell alkalmazni.

IV. Tojásrakás előtt álló baromfi mozgatása

A **belföldi** mozgatás engedélyezését a származási gazdaság helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a baromfi fogadásához.

Ilyen állatok csak olyan gazdaságba, vagy annak olyan termelési egységébe szállíthatók, ahol nincs más baromfi.

A mozgatás az alábbi feltételek teljesülése esetén engedélyezhető:

- a szállítás előtt 24 órával megtörténik az állomány hatósági állatorvosi klinikai vizsgálata,
- szállítást megelőző 48 órán belül 60 db légcső- vagy kloáka tampon mintát vesznek minden olyan termelési egységből, amelyből a baromfit kiszállítani kívánják. A vizsgálatot a Nébih ÁDI nemzeti referencia laboratóriumában kell elvégezni, a szállítás előfeltétele a laborvizsgálat kedvező eredményének rendelkezésre állása.
- Az állatokat a rendeltetési gazdaságban a hatósági állatorvosnak haladéktalanul hatósági megfigyelés alá kell helyezni,
- az állatokat legalább 21 napig a rendeltetési létesítményben kell tartani.

V. Keltető tojások mozgatása

Felügyeleti körzetben tartott állatokból származó keltető tojás csak_Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a tojás fogadásához.

Felügyeleti körzetben lévő gazdaságból keltetőtojás akkor szállítható ki az ország bármelyik részén elhelyezkedő keltetőbe, ha:

- a keltető tojást és a csomagolást feladás előtt fertőtlenítik,
- a tojások nyomon követhetősége biztosított.

VI. Étkezési tojások mozgatása

Felügyeleti körzetben tartott állatokból származó étkezési tojás csak_Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a tojás fogadásához.

Felügyeleti körzetben lévő gazdaságból étkezési tojás kiszállítható:

- az ország bármelyik részén elhelyezkedő csomagolóközpontba, ha azok egyszer használatos csomagolásúak és, ha a létesítményt a rendeltetési hely szerint illetékes megyei kormányhivatal **kijelöli**,
- tojásterméket előállító létesítménybe,
- ártalmatlanításra.

VII. Trágya

Felügyeleti körzetben lévő létesítményből származó trágya (ideértve az almot és használt almot is) csak_Magyarországon belül mozgatható.

A belföldi mozgatás engedélyezését a származás helye szerint illetékes kormányhivatalnál kell kérelmezni, s a rendeltetési hely szerint illetékes kormányhivatalnak hozzá kell járulnia a trágya fogadásához.

A mozgatás csak az alábbiak szerint történhet:

- feldolgozás nélkül olyan, ugyanabban a felügyeleti körzetben található hulladéklerakóba, amit az illetékes hatóság korábban erre a célra engedélyezett,
- feldolgozás után olyan hulladéklerakóba, amit az illetékes hatóság korábban erre a célra engedélyezett.